Autor Guste Santini
Utorak, 13 Ožujak 2001 20:20

Raiffeisenbank Austrija d.d. Zagreb upravljana vještim i sposobnim dvojcem Zdenkom Adrovićem i, od nedavno, Velimirom Šonjom u stalnim inovacijama svojih poslovnih kombinacija pojavili su se, za hrvatsko tržište, do jučer, nezamislivom mogućnošću: Hipotekarni krediti bez jamaca.

Ovo je odista snažan izazov ostalim poslovnim bankama, uglavnom "domaćim", da se tržišnom utakmicom preraspodjeli domaći štedni kolač.

Treba reći da je RBA jedna od najznačajnijh poslovnih banka u Hrvatskoj sa snažnim rastom učešća bilance stanja i bilance uspjeha u konsolidiranoj bilanci stanja i bilanci uspjeha poslovnih banaka u Hrvatskoj. Procjenjujem da je to tek početak i da ćemo ove godine u više navrata biti svjedocima novih poslovnih uspjeha RBA. Pričekajmo, ne samo kao gledaoci već kao učenici što može učiniti dobro osimšljen tim stručnjaka koji su nota bene "naše gore list". Gospodo svaka čast!

Na izazov nije trebalo dugo čekati. Najveća poslovna banka u Hrvatskoj vrlo brzo je odlučno odgovorila. Naime, kao što je to najavljeno u "Jutarnjem listu" od 13. ožujka 2001. godine "Zagrebačka banka" je prihvatila izazov RBA suprostavivši se svojim novim "arsenalom". Niti ostali neće dugo čekati. Krenut će u napad kako bi bar zadržali već osvojen dio "kolača".

Što je moguće isčitati iz nove ponude spomenutih dviju banaka.

Proces eutanazije malih banaka i štedionica bliži se kraju. Novi uvjeti kreditiranja bit će samo katalizator koji će navedene procese ubrzati.

Izvršit će se preraspodjela tržišta izvora sredstava u zavisnosti od ulaganja pojedinih "domaćih" banaka. Za godinu ili dvije postojeća rang lista vjerojatno neće biti više validna.

Prestaje razlikovanje kreditiranja privrede u odnosu na kreditiranje stanovništva čime bankarski sistem postaje industrije per se - u funkciji svojih dioničara. Ovo je kardinalna izmjena u odnosu na intervencioinističku "filozofiju" dosadašnjeg funkcioniranja poslovnih banaka.

Posebno je dramatična promjena "filozofije" koja je do jučer u poslovanju poslovnih banaka bila definirana "uzimanjem kredita". Danas postoji problem plasmana i preraspodjela tržišta će se izvršiti "davanjem kredita". Ovo znači da postoji višak likvidnosti u kratkom roku i očekivanja da će to biti tako i ubuduće. Prema tome, imat ćemo bimodalnu distribuciju. S jedne strane, odobravat će se krediti privredi i stanovništvu sukladno filozofiji odnosne "domaće banke", i, s druge strane nitko (osim poreznih obveznika - sic!) neće pratiti staru, umornu, devastiranu privrednu strukturu. Posebno valja podvući značaj hipotekarnih kredita jer omogućuje odista poduzetničku aktivnost građanima sa svekolikim rizicima i nagradama koje proizlaze iz tako definirane poslovne kombinacije.

Izneseno je izazov i Vladi koja se mora odrediti u odnosu na izneseno. Nije stvar akademske prirode. U pitanju je egzistencija postojeće privredne strukture. Konjukturni ciklus i veličina

društvenog proizvoda per capita određenja su koja naprosto nije moguće ignorirati. Ovom pridodajem moje napise o stanju i perspektivama hrvatske privrede koji se mogu isčitati na ovim stranicama.

Zaključno želim ukazati da je jedini pravi odgovor države na postojeće izazove da se formira nacionalna komercijalna i investicijska banka koja bi podržavala razvoj onih privrednih aktivnosti koje osiguravaju prosperitet Hrvatske države. I konačno: nije pet do dvanaest, već je dvanaest i pet.